

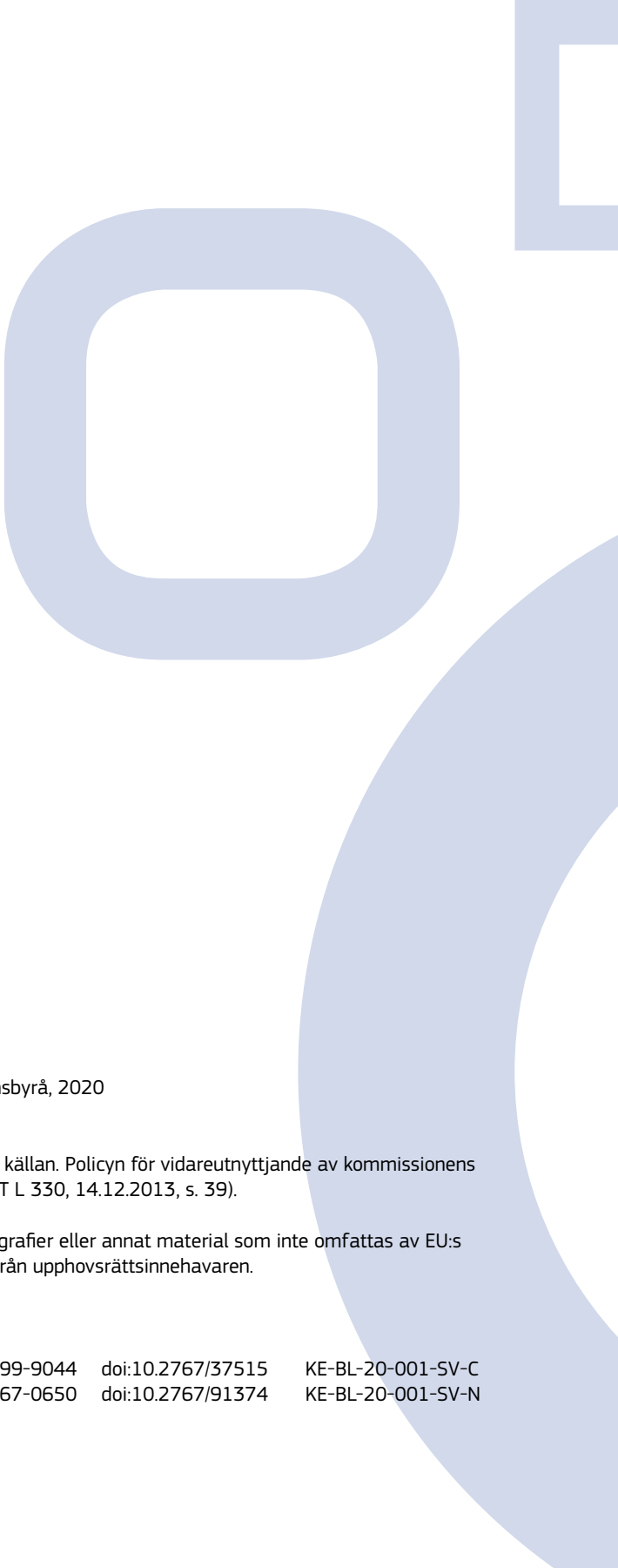
Europeiska
kommissionen

ACCESS CITY-PRISET **2020**

Exempel på bästa praxis för att
göra EU:s städer mer tillgängliga

#EUACCESSCITY

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2020

© Europeiska unionen, 2020

Vidareutnyttjande tillåtet med angivande av källan. Policyn för vidareutnyttjande av kommissionens handlingar styrs av beslut 2011/833/EU (EUT L 330, 14.12.2013, s. 39).

För vidareutnyttjande eller kopiering av fotografier eller annat material som inte omfattas av EU:s upphovsrätt måste tillstånd begäras direkt från upphovsrättsinnehavaren.

Omslagsbild: © Shutterstock, 2020

Print	ISBN 978-92-76-17396-0	ISSN 2599-9044	doi:10.2767/37515	KE-BL-20-001-SV-C
PDF	ISBN 978-92-76-17366-3	ISSN 2467-0650	doi:10.2767/91374	KE-BL-20-001-SV-N

Innehåll

Förord.....	p4
Access City-priset 2020 – Lättläst version.....	p5
Inledning	p12
Warszawa, Polen – Vinnare.....	p13
Castelló de la Plana, Spanien – Andra pris.....	p16
Skellefteå, Sverige – Tredje pris.....	p19
Évreux, Frankrike – Hedersomnämmande för arbete med dolda funktionsnedsättningar	p22
Tartu, Estland – Hedersomnämmande för arbete med tillgänglighet på gräsrotsnivå	p25
Chania, Grekland – Hedersomnämmande för användning av teknik för att erbjuda parkeringsmöjligheter för personer med funktionsnedsättning.....	p28
10-årsjubileum för Access City-priset.....	p31
Delta i Access City-priset 2021	p44

Förord

© Europeiska kommissionen

 Helena Dalli, EU-kommissionär
för jämlikhet

Det är med stor glädje som jag skriver förordet till denna broschyr där vi inte bara firar vinnarna av den tionde upplagan av Access City-priset utan också presenterar de nio tidigare vinnarna av denna prestigefyllda och framgångsrika tävling.

Precis som mina föregångare tänker jag försöka se till att tillgängligheten står högt upp på både kommissionens och medlemsstaternas agenda. Vi måste alla hjälpas åt i arbetet med att uppnå målet om ett Europa som är helt fritt från hinder för personer med funktionsnedsättning och för de äldre.

Jag har följt Access City-pristävlingarna under de gångna åren och har tagit del av de fantastiska insatserna och engagemanget för tillgänglighet från städer i alla delar av Europa.

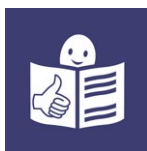
Årets vinnare och de städer som fått ta emot hedersomnämnan är inspirationskällor och förebilder för andra städer som ännu inte har kommit till rätta med de tillgänglighetsutmaningar vi alla står inför.

Vinnaren av förstapriset, Warszawa, har under kort tid gjort enastående framsteg som visar vad man kan uppnå genom en kombination av politiskt engagemang och samarbete med personer med funktionsnedsättning och med de äldre.

Priserna går till städer i länder från Polen, Sverige och Estland till Spanien, Frankrike och Grekland, vilket visar att arbetet med tillgänglighet verkligen omfattar hela Europa och att tillgänglighetsperspektivet konsekvent beaktas.

Jag önskar all framgång till de städer som tävlar om priset i framtiden.

Access City-priset 2020

Lättläst version

© Easy-to-read.eu

Vilka är vi?

Vi är Europeiska kommissionen och Europeiska forumet för personer med funktionsnedsättning.

Europeiska kommissionen föreslår lagar som gör Europa bättre.

Europeiska forumet för personer med funktionsnedsättning arbetar för att skydda rättigheterna för personer med funktionsnedsättning i Europa.

Ofta arbetar vi tillsammans för att göra saker bättre för personer med funktionsnedsättning i Europa. Till exempel arbetar vi tillsammans varje år för att genomföra **Access City-priset**.

Vad är Access City-priset?

Access City-priset delas ut årligen till städer som arbetar hårt för att vara tillgängliga.

En stad är tillgänglig när alla människor kan bo i den, röra sig och använda alla tjänster utan problem.

© Pixabay

En stad är exempelvis tillgänglig när alla människor enkelt kan:

- ta bussen eller tunnelbanan till jobbet,
- använda biljettautomater för att köpa biljett,
- röra sig på gatorna och gå in i offentliga byggnader, till exempel sjukhus och kommunhus,
- få information som de kan förstå.

Detta är viktigt för alla människor och framför allt för personer med funktionsnedsättning och äldre personer.

Ofta är saker inte tillgängliga för dem.

Om saker och ting inte är tillgängliga kan de inte ta aktiv del i samhället som alla andra.

De lämnas utanför.

Om bussarna till exempel inte har ramper kommer personer i rullstol inte att kunna åka till jobbet eller resa.

Eller om information inte är lätt att läsa kommer personer med intellektuella funktionsnedsättningar och andra personer

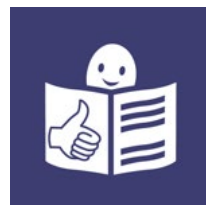
kanske inte att kunna läsa och förstå informationen.

Därför är Access City-priset en chans för städer i Europa att visa upp arbetet de gör för att vara tillgängliga för alla människor.

Access City-priset 2020 är speciellt eftersom priset firar 10-årsjubileum.

© 123RF

© Easy-to-read.eu

Det betyder att det var tio år sedan man började dela ut Access City-priset och att tävlingen kommer att fortsätta.

Det är jättebra att Access City-priset delas ut varje år för det påminner städer om hur viktigt det är att de är tillgängliga för alla människor.

Vilken stad vann Access City-priset 2020?

Staden som vann Access City-priset 2020 var Warszawa.

Warszawa ligger i Polen.

Warszawa vann Access City-priset för sitt arbete med att göra saker tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Warszawa har gjort ett bra arbete för att göra saker och tjänster tillgängliga för människor, till exempel:

- gator, allmänna platser och byggnader,
- transporter, till exempel tunnelbana, bussar och tåg,
- offentliga webbplatser och information, till exempel kommunstyrelsens webbplats.

För att göra detta goda arbete träffar Warszawa ofta grupper och kommittéer med personer med funktionsnedsättning och lyssnar på vad de tycker är viktigt.

© Pixabay

Som pris för att ha vunnit Award City-priset 2020 fick Warszawa 150 000 euro.

Två andra städer vann andra- och tredjepriset i tävlingen:

- Staden **Castelló de la Plana** i Spanien vann andrapriset och fick 120 000 euro.
- Staden **Skellefteå** i Sverige vann tredjepriset och fick 80 000 euro.

Nästa Access City-pris delas ut 2021.

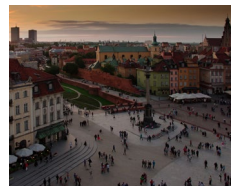
Vilka städer kan delta?

Det är inte alla städer som kan delta i Access City-priset.

Städerna som kan delta i Access City-priset ska:

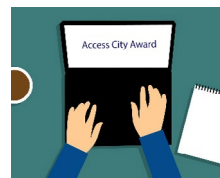
- Ligga i länder som ingår i Europeiska unionen.
Europeiska unionen är en grupp länder i Europa som tillsammans vill göra Europa till en bättre plats för dess folk.
- Ha fler än 50 000 invånare.
Om ett land har färre än två städer med det antalet invånare, kan två eller flera mindre städer gå samman.
Om de tillsammans har fler än 50 000 invånare kan de också delta i Access City-priset.

Den stad som vann Access City-priset i år kan inte delta nästa.

Hur kan städer delta?

Städer som vill delta i Access City-priset kan ansöka online när ansökningsperioden startar. De personer som styr dessa städer och fattar viktiga beslut för städerna ska fylla i ett formulär på internet.

© Pixabay

I formuläret ska de:

- berätta varför de tycker att deras stad ska vinna Access City-priset,
- ge exempel på och visa hur deras stad gör saker tillgängliga för människor,
- berätta hur de planerar att fortsätta det goda arbetet i framtiden.

Du hittar mer information (på engelska) på vår webbplats:
www.ec.europa.eu/social/accesscityaward

Vi återkommer snart med information om när ansökningsperioden startar. När ansökningsperioden startar kan formulären fyllas i och städer kan tävla om nästa Access City-pris.

© Pixabay

Så håll ett öga på vår webbplats för den informationen.

Hur utser vi vinnaren?

När städerna har ansökt om att tävla om Access City-priset går några olika grupper av människor igenom ansökningarna och väljer ut en vinnare.

I alla länder finns det en grupp som går igenom ansökningarna från städer i det egna landet.

De väljer upp till tre städer som är de bästa exemplen.

© Pixabay

Sedan går en annan grupp i Europa igenom alla de städerna och väljer vilken av dem som är det bästa exemplet. Den staden vinner Access City-priset det året.

Personer med funktionsnedsättning och äldre personer ingår i de här grupperna.

De kontrollerar vad städerna gör för att göra saker tillgängliga för sina invånare.

De kontrollerar till exempel om städerna har:

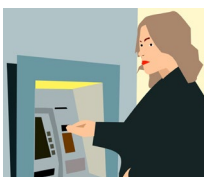
- tillgängliga byggnader och gator,
- tillgängliga bussar och tunnelbana,
- tillgängliga biljettautomater och bankomater,

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Pixabay

© Easy-to-read.eu

- tillgängliga webbplatser och annan teknik som används för kommunikation mellan människor,
- information som är lättläst och som alla kan förstå.

De ser vilken av städerna som gör ett bättre jobb för att göra dessa saker tillgängliga för alla. Den staden vinner Access City-priset.

© Pixabay

När presenteras vinnaren?

I december 2020 kommer kommissionen att tillkännage vinnarna av Access City-priset 2021.

Vill du veta mer?

Om du vill veta mer kan du skicka ett e-postmeddelande till **secretariat@accesscityaward.eu**.

Du kan också gå till vår webbplats på **www.ec.europa.eu/social/accesscityaward**

Inledning

I Europeiska unionens (EU) medlemsstater finns cirka 120 miljoner människor med funktionsnedsättning, och efter hand som våra befolkningar blir äldre kommer denna siffra att öka ytterligare. Att lösa behoven hos personer med funktionsnedsättning är – och kommer fortsatt att vara – en viktig prioritering för Europa.

EU arbetar för lika möjligheter och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Arbetet för ett Europa fritt från hinder är en central del av EU:s strategi.

Access City-priset lanserades 2010 för att öka medvetenheten om de utmaningar som personer med funktionsnedsättning ställs inför och för att främja tillgänglighetsinitiativ i europeiska städer med mer än 50 000 invånare.

Målet med detta årliga evenemang är att se till att personer med funktionsnedsättning i hela EU har lika tillgång till livet i städerna. Priset ges till städer som på ett tydligt sätt har förbättrat tillgängligheten till grundläggande delar av stadslivet och som har konkreta planer på fortsatta förbättringar.

Andra städer tilldelas priser för särskilda tillgänglighetsinitiativ. De kategorier som väljs ut kan variera från år till år. I samband med

Access City-priset 2019 uppmärksammades exempelvis Europaåret för kulturarv (2018). År 2020 tilldelas hedersomnämningen för arbete med att uppmärksamma behoven hos personer med dolda funktionsnedsättningar, för arbete med tillgänglighet på gräsrotsnivå och för användning av informationsteknik (it) för att erbjuda parkeringsmöjligheter för personer med funktionsnedsättning.

Detta är också ett speciellt år för själva priset, eftersom det i år firar sitt 10-årsjubileum. Förutom beskrivningarna av årets vinnare innehåller denna broschyr även ett avsnitt där vi ser tillbaka på de tio år som Access City-priset funnits, med sammanfattningar av de tio tidigare vinnarnas insatser. I avsnittet får vi också en uppdatering om vilka framsteg de har gjort sedan de vann priset, eftersom dessa städer fortsätter att arbeta för bättre tillgänglighet.

Warszawa

Polen

© Shutterstock

VINNARE

av det tionde Access
City-priset

Warszawa är huvudstad i Polen och har över två miljoner invånare. Staden, som ligger på båda sidor om floden Wisła, förstördes till stora delar under andra världskriget. Gamla staden återuppbyggdes såsom den ursprungligen såg ut, men de moderna delarna har bredare gator och avenyer.

Warszawa har under mer än tio års tid arbetat oförtröttligt med att förbättra stadens tillgänglighet.

”Principerna om universell utformning är en integrerad del av stadens strategi”

En effektiv och ändamålsenlig 10-årig handlingsplan

Warszawas handlingsplan för personer med funktionsnedsättning för 2010–2020 är inriktad på information, utbildning, sysselsättning, samhälle och infrastruktur. Planens genomförande övervakas kontinuerligt och mäts mot fastställda indikatorer. Utvärderingar som gjordes 2015 och 2019 visade på positiva resultat.

Övervakningen av infrastrukturprogrammet sköts av en befullmäktigad med ansvar för tillgänglighet, som stöds av en grupp med samordnare och ett rådgivande organ som består av personer med funktionsnedsättning. Tillgänglighet för alla är integrerat i all verksamhet som staden bedriver och kommer även i fortsättningen att vara en prioriterad fråga.

Fyra olika specialområden har fastställts: den bebyggda miljön och det offentliga rummet, internet, webbplatser och mobilapplikationer, handlingar och offentliga evenemang.

Sedan 2017 finns även en tillgänglighetsenhet som har inrättats för att stödja den befullmäktigade. I enheten ingår en arkitekt (som också är tillgänglighetskonsult), en vägingenjör och en specialist på offentliga evenemang. Man håller också på att utveckla specialområdet digital utveckling.

Investeringar för att undanröja hinder

Betydande investeringar har gjorts i att undanröja arkitektoniska och andra hinder. Från och med 2017 måste alla gator, offentliga miljöer och nya eller renoverade byggnader

uppfylla stadens tillgänglighetsstandarder. Många kulturella inrättningar är också tillgängliga och tillgänglighetsrevisioner rekommenderas för alla projekt.

Staden har genomgått stora förändringar för att förbättra tillgängligheten, bland annat har trottoarer reparerats, upphöjda övergångsställen har anlagts, busshållplatser har förbättrats och ny belysning och ljudsignaler vid övergångsställen har installerats. Staden har också uppgraderat sin kollektivtrafik med nya tillgänglighetsanpassade fordon och vagnar.

© Shutterstock

Tillgängligt offentligt utrymme

© Shutterstock

Ny tillgänglig kollektivtrafik

”För mig innebär tillgänglighet oberoende och är en av de saker som jag värderar högst.”

Kamila Wróblewska, Warszawas centrum för offentlig kommunikation

Det finns också stödprogram för personer med psykiska problem och intellektuella funktionsnedsättningar, och även för personer med fysiska eller sensoriska funktionsnedsättningar.

För barn arrangeras pedagogiska workshoppar för att öka deras medvetenhet om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Sedan 2016 har ungefär 1 300 barn deltagit i dessa.

Man arbetar också med en tillgänglig webbplats för staden. Genom denna slår man samman 90 olika webbplatser till en enda, vilket gör det mycket enklare för alla att hitta den information man behöver.

Nöjdhetsundersökningar hos personer med funktionsnedsättning

Warszawa uppskattar att ungefär 12 % av stadens invånare har någon form av funktionsnedsättning och att ett av fem hushåll har en eller flera personer med funktionsnedsättning. Nästan hälften av de som svarade på undersökningen "Funktionsnedsättningarnas omfattning och struktur i huvudstaden" ansåg att Warszawa var en bra stad för personer med funktionsnedsättning. De viktigaste faktorer som nämndes var bland annat tillgänglig offentlig infrastruktur, system för stödtjänster, förbättrad tjänstekvalitet, tillgång till institutioner och tillgänglig kollektivtrafik.

"Jag skulle vilja att all reseinformation på järnvägsstationer fanns i både visuell och hörbar form, och också alla varningssystem. Jag använder hörapparat men kan ändå inte uppfatta allt. Mina vänner som är döva och inte hör alls vill kunna känna sig trygga i alla situationer och i alla offentliga miljöer, så därför behövs både visuell och hörbar information."

Paulina Gul, Culture without Barriers Foundation

Universell utformning: målet för framtiden

När det gäller det framtida arbetet är principerna om universell utformning integrerade i den nya strategin för Warszawa 2030, som kommer att påverka stadens fysiska och sociala utveckling under lång tid.

Castelló de la Plana

Spanien

© Shutterstock

**ANDRA
PRIS**

Castelló är en stad vid Medelhavet med en befolkning på 170 888 personer. Den har ett universitet som bidrar till ett aktivt umgänges- och kulturliv.

Staden har av Världshälsoorganisationen pekats ut som en äldrevänlig stad på grund av dess engagemang för de äldre invånarna.

”Tillgänglighet ska vara en central del i alla lokala politiska initiativ och strategier”

Plan för tillgänglighet

I Castellós tillgänglighetsplan från 2016 definieras ett strategiskt tillvägagångssätt för tillgänglighet som har ett starkt stöd i samhället och hos politikerna.

Planen, som även har en budget för alla åtgärder som fastställs i den, omfattar stadsmiljön, offentliga lokaler och byggnader, transporter samt kommunikation och information.

Transporter och miljön för gångtrafikanter

I planen ingår 25 hinderfria gångstråk som länkar samman större offentliga anläggningar och bostadsområden. Det arbete som redan påbörjats omfattar installation av nio tillgänglighetsanpassade toaletter på strategiska platser längs gångstråken.

En grupp för stadsmobilitet har inrättats för att upptäcka och lösa mindre tillgänglighetsproblem på offentliga platser och i offentliga byggnader. Gruppen har genomfört mer än 100 förbättringsåtgärder sedan januari 2018.

All kollektivtrafik i staden har tillgänglighetsanpassats och förbättringar har gjorts för att personer med sensoriska funktionsnedsättningar och rörelsehinder ska kunna korsa gator på ett säkert sätt. Förbättringarna omfattar bland annat upphöjda övergångsställen och trafiksignaler med prioriteringssystem.

Inom ramen för strategin "Transforma Castelló" anpassades 17 busshållplatser (se bild) under 2018, utöver de fem busshållplatser som redan hade anpassats 2017.

Staden har också införskaffat två anpassade elcyklar för att hjälpa personer med nedsatt rörlighet att ta sig runt i staden.

© Shutterstock

 Tillgänglig buss och busshållplats

”När de frågar oss vad tillgänglighet betyder tänker vi på visuella hjälpmedel som gör att vi kan hitta och röra oss utan att vara beroende av andra, att vi förstår hur vi kan delta i de aktiviteter som äger rum, att vi kan förhålla oss till andra människor. Kort sagt handlar tillgänglighet om att ge oss MÖJLIGHETER.”

 Medlemmar av Castellós aspergerförening

Upgrading public facilities

I planen ingår även förbättringar av tillgängligheten i 118 offentliga anläggningar. En rad skolor och idrottsanläggningar har redan anpassats. Staden har anpassat stadshusets fullmäktigesal och 13 andra kommunala lokaler för personer med hörselnedsättningar.

Staden har också inrättat ett särskilt kontor som identifierar områden där det finns särskilda behov och förbättrar tillgången till tjänster för personer med funktionsnedsättning.

Kontoret ansvarar även för att koordinera alla aktiviteter som rör tillgänglighet i hela staden.

Tillgång till information

Tillgång till information är också en prioriterad fråga. Stadens webbplats har uppgraderats för att uppfylla internationella tillgänglighetsstandarder, och tekniska hjälpmedel har införts för att underlätta för personer med särskilda behov.

Smart stad-planen innehåller initiativ för att minska den it-klyfta som för närvarande finns hos vissa grupper med funktionsnedsättningar.

Ett aktuellt initiativ handlar om teckentolkade sändningar från stadsfullmäktiges sammanträden.

Castelló prioriterar också tillgänglighet i sina strategier för sysselsättning, barn och ungdomar, tillgång till sport och fritidssysselsättning och delaktighet.

”För mig handlar tillgänglighet om att kunna ta mig dit jag vill utan att vara beroende av andra och utan att vara rädd att komma vilse. Castelló de la Plana har gjort mycket som gör det möjligt för oss att fungera, oavsett vilka behov vi har.”

Conchi Hernandez, brukare i ATEN3U (provinsen Castellóns stiftelse för personer med förvärvad hjärnskada)

En tillgänglig och inkluderande stad

Först och främst betraktar staden inte tillgänglighet som en isolerad fråga utan som en central del i alla lokala planer och strategier.

Detta holistiska synsätt bekräftades ytterligare 2019 när staden lanserade en kampanj för att öka medvetenheten om tillgänglighetsfrågor under parollen ”Castelló – tillgänglig och inkluderande stad”.

© City of Castelló

Tillgängliga inrättningar på stranden

Skellefteå

Sverige

© Shutterstock

**TREDJE
PRIS**

Skellefteå är en kuststad i norra Sverige med 73 000 invånare. Det är en dynamisk och snabbväxande stad. Genom sin slogan "Ge idéerna plats" vill den välkomna personer med olika kunskaper och bakgrund.

De stränga vintrarna i Skellefteå innebär en särskild utmaning när det gäller tillgängligheten, men det är en utmaning som staden, med sin passion för innovation, antar.

"Tillgänglighet är bra för alla"

Hantering av kognitiva utmaningar

Skellefteå ägnar särskild uppmärksamhet åt att stödja personer med kognitiva funktionsnedsättningar. Ett av initiativen har varit en workshop där olika deltagare, bland annat företrädare för teknikföretag, samarbetade för att utveckla ett verktyg för smarta telefoner för att underlätta ett självständigt liv. Den så kallade

digitala coachen ger visuellt stöd för uppgifter som att tvätta, städa och hålla reda på tiden.

Policy för det offentliga rummet

Staden har en policy för det offentliga rummet enligt vilken alla allmänna platser, till exempel busshållplatser och övergångsställen, ska vara tillgängliga. Det omfattar bland annat användning av markvärme för snö- och halkbekämpning. En annan policy fokuserar på att göra lekplatserna tillgängliga.

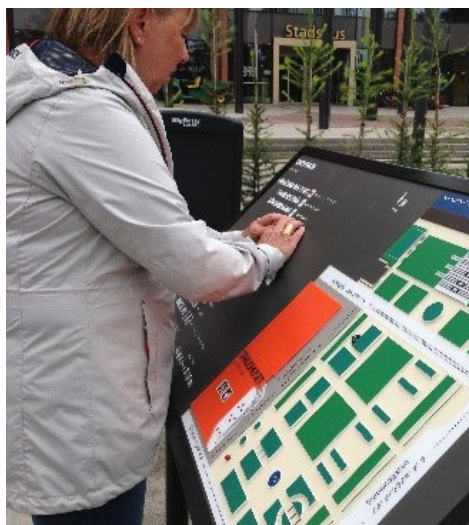
”Ett Skellefteå för alla”

Initiativen understöds av kommunens strategi *Ett Skellefteå för alla 2015–2025*.

I enlighet med principerna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning integreras strategin i alla kommunala politikområden och utvärderas årligen för att mäta framstegen.

Kommunen använder sig av en kombination av systematisk övervakning och regelbunden dialog med allmänheten för att få information som sedan utgör underlag för framtida prioriteringar.

Det finns också ett råd för förebyggande av funktionshinder, i vilket både politiker och företrädare för personer med funktionsnedsättning är medlemmar. Särskilt avdelad personal ansvarar för det löpande tillgänglighetsarbetet.

© City of Skellefteå

○ En taktil karta över Skellefteås stadspark

”För mig betyder tillgänglighet att kunna få all visuell information via hörseln och kunna ta mig fram med hjälp av kontraster och genom att känna med min vita käpp.”

Ethel Hedström, Synskadades förening

Tillgänglig idrott

Skellefteå är känt för sitt brinnande intresse för ishockey och vintersport i allmänhet, och fokuserar på att göra idrotten tillgänglig och inkluderande.

Framgångsrikt deltagande av personer med funktionsnedsättning under SM-veckan vinter 2018 bidrog till att öka medvetenheten om fördelarna med tillgänglighet och inkludering.

Tillgång till sysselsättning

Skellefteå kommun samarbetar med andra myndigheter för att stödja personer som inte kommer in på arbetsmarknaden. Initiativen omfattar bland annat sommarjobb, kommunala heltidsanställningar för personer som gått ut särskolan och ett rehabiliteringsprogram som ger cirka 700 personer sysselsättning per år.

Öka medvetenheten

Skellefteå är också fast besluten att öka medvetenheten kring tillgänglighetsfrågor. För att uppnå detta har staden en hög närvaro i lokala nyhetskanaler och i sociala medier, där man lyfter fram tillgänglighetsfrågor och för en aktiv dialog med invånarna.

Kommunen arrangerar även evenemang och aktiviteter, exempelvis föreläsningar. Politiker och anställda har getts möjlighet att prova rullstolar och optisk utrustning som simulerar synnedsättning för att bättre förstå villkoren för personer med funktionsnedsättning.

© City of Skellefteå

Tillgänglighetsguider underlättar under SM för vintersporter

”För mig innebär tillgänglighet att alla barn inte bara kan gå i skolan utan att de verkligen kan lära sig och växa genom utbildning.”

Birgitta Grönlund, Attention (en organisation som företräder personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar)

Ett integrerat perspektiv på funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning betraktas inte längre bara som en social fråga eller en bidragsfråga. Ett exempel på detta är Nöjesfabriken, en teatergrupp som erbjuder anställningar med sysselsättningsstöd till personer med funktionsnedsättning. Ansvaret för teatergruppen har nyligen överförts från kommunens socialnämnd till kulturnämnden, som även förvaltar övriga kulturverksamheter.

Staden har också konstaterat att funktioner som akustisk och visuell information på bussar inte bara är oundgängliga för personer med syn- eller hörselnedsättningar utan att de är till nytta för alla busspassagerare.

Framför allt vill Skellefteå visa att tillgänglighet inte är en marginaliserad fråga som bara rör ett fåtal utan något som är bra för alla.

Évreux

Frankrike

© Shutterstock

HEDERS- OMNÄMNANDE

för arbete med dolda
funktionsnedsättningar

Den franska staden Évreux, som ligger i Normandie, har 51 560 invånare och en rik historia och kultur.

Staden uppfattar sig själv som en stödjande och välkomnande stad, och har genomfört omfattande förändringar av stadens centrum, affärsliv, transporter och kulturliv för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. Det här årets hedersomnämnannde kompletterar det andrapris som staden mottog förra året.

”Håll ögonen öppna – 80 % av alla funktionsnedsättningar syns inte”

Inkluderande tillgänglighet

Évreux prioriterar stöd till personer med funktionsnedsättning enligt principerna om universell tillgänglighet och ett inkluderande samhälle.

Det finns ett pågående investeringsprogram för att ta bort fysiska tillgänglighetshinder från gångtrafikområden och den bebyggda miljön i hela staden.

Fokus ligger på insatser som tillgodoser de särskilda behoven hos personer med funktionsnedsättning och samtidigt är till nytta för alla invånare.

Denna strategi har enligt Évreux skapat en stad som är en behagligare plats för alla.

Ett bra exempel på denna inkluderande strategi är den anpassade gunga som satts upp på en ny lekplats.

Gungan kan användas av alla och personer med funktionsnedsättning blir inte stigmatiserade.

 En anpassad gunga i en ny lekpark för barn

Fokus på dolda funktionsnedsättningar

I den övergripande strategin för inkluderande utveckling fokuserar staden särskilt på behoven hos personer med dolda eller osynliga funktionsnedsättningar.

Under 2019 lanserade staden kampanjen ”Håll ögonen öppna – 80 % av alla funktionsnedsättningar syns inte”.

Den bygger vidare på tidigare initiativ, bland annat workshoppar för barn som ska hjälpa dem att förstå hur det känns att ha en intellektuell funktionsnedsättning eller inlärningssvårigheter. 600 barn deltog i dessa workshoppar under 2019.

Tillgänglig information

Staden har även gjort betydande investeringar i lättläst och lättbegriplig information, bland annat på skyltar för museiföremål, där man har utnyttjat kunskaperna hos personer med inlärningssvårigheter.

Man har också beslutat att utöka denna satsning genom att förbättra vägledning och skyltning i stadshuset och andra viktiga lokaler för att göra dem mer tillgängliga för personer med inlärningssvårigheter.

Under de kommande månaderna kommer 90 skyltar att sättas upp i anslutning till reserverade parkeringsplatser för att öka medvetenheten om dolda funktionsnedsättningar.

Staden har även beslutat att tillgänglighetsanpassa alla sina telefontjänster. Från och med 2020 kommer tjänsten ACCEO att göra det möjligt för personer som är döva, har nedsatt hörsel, är blinda eller har afasi att kommunicera i realtid, antingen personligen via video, via teckentolkning eller via tal till text-transkription. Tjänsten kommer att finnas tillgänglig genom en enkel app som kan användas på smarta telefoner, surfplattor och datorer.

”När jag gick i pension gick jag med i grupperna i Grenelle du Handicap. Där har jag lärt mig mycket och träffat nya vänner. Vi arbetar steg för steg med att ta fram åtgärder för att lösa alla funktionsnedsättningar, osynliga såväl som synliga. För första gången i livet har jag kunnat cykla tandemcykel och gå på bio med min familj.”

Françoise Coignard, medlem i Grenelle du Handicap sedan 2015

- 90 skyltar kommer att installeras bredvid reserverade parkeringsplatser för att öka medvetenheten om osynliga funktionsnedsättningar

- Ett taktilt ledstråk och en hinderfri trottoar

Anpassning av kulturella aktiviteter till olika behov

Ett annat initiativ under senare tid är projektet "Ciné-ma Différence", där personer med beteendeproblematik kan röra på sig, sjunga och dansa under filmvisningar.

Projektet kommer även att utökas med anpassningar som syftar till att skapa en lugnande miljö för exempelvis personer med autism.

Sedan 2016 har man även avsatt en månad varje år åt att uppmärksamma tillgänglighetsfrågor. Under denna månad har samarbetspartner arbetat med olika initiativ såsom konferenser, utställningar, filmvisningar, workshoppar och måltider i mörker.

Dialog är central i tillgänglighetsarbetet

Évreuxs fortsatta fokus på tillgänglighet vägleds av och utvärderas genom ett brett forum för frågor om funktionsnedsättning, "Grenelle du Handicap", som staden inrättade 2014. Dess syfte är att vara en öppen kanal för samråd med alla intressenter inom den ideella sektorn och i synnerhet med personer med funktionsnedsättning.

Forumet består av cirka tio arbetsgrupper som samlar yrkesverksamma, volontärer, förtroendevalda och allmänheten. De frågor som ska diskuteras bestäms av deltagarna och används ofta för att följa upp och lämna synpunkter på särskilda projekt, såsom utbildning av yrkesverksamma i staden, inkluderande bostäder och tillgång till information.

Alla typer av funktionsnedsättningar och alla åldrar finns representerade genom personer med egna erfarenheter av att leva med funktionsnedsättning.

Mer än 100 möten har ägt rum under de fem år som samråden hållits.

Tartu

Estland

© Shutterstock

HEDERS- OMNÄMNANDE

för arbete med
tillgänglighet på
gräsrotsnivå

Tartu ligger vid floden Emajõgi och är en stad med gamla anor. Den har en befolkning på 95 000 invånare.

Tillgängligheten i Tartu begränsas av kullerstensgator och andra inslag i den historiska stadsmiljön, men staden ser sig själv som en smart stad som bryr sig om sina invånare.

”Lyssna på invånarnas behov”

Uppmuntra synpunkter på offentliga satsningar

Tartu har sedan 2014 en budgetprocess där invånarna kan vara med och bestämma hur utgifterna ska prioriteras.

Synpunkterna från invånarna har lett till många förbättringar av tillgängligheten. Bland annat har man försett övergångsställen med trottoarramper, gjort promenadstråk längs floden säkrare och tillgängligare, installerat hörbar och visuell elektronisk information vid busshållplatser och infört gratis bussresor och gratis parkering för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Färdtjänst med en personlig assistent finns också tillgänglig så att personer med funktionsnedsättning kan delta fullt ut i stadslivet om de inte kan utnyttja kollektivtrafiken.

Man kan numera även ansöka om tjänster online, vilket gör att personer med tillgång till internet inte behöver ta sig hemifrån.

Tjänsten ”Tartu Smart Bike Share” innebär också att personer med nedsatt fysisk förmåga kan ta sig runt i staden tack vare tillgången till elcyklar.

De betraktas som en del av stadens kollektivtrafik.

Tillgängliga bostäder och stödtjänster

Det finns också ett starkt fokus på tillgängliga bostäder och stödtjänster för personer med funktionsnedsättning så att de ska kunna bo kvar i sina egna bostäder, med lämpligt stöd, så länge som möjligt.

Det stöd som finns omfattar gratis hyra av trapphiss, matleverans till hemmet och gratis tillgång till biblioteksbuss.

© City of Tartu

Förbättringarna omfattade införande av elektronisk ljud- och bildinformation vid busshållplatser

”Staden Tartu hjälper mig med personlig assistent, bostadsanpassningar och färdtjänst. Det gör att jag kan ha ett eget boende och ett socialt liv – ta del av kulturliv, umgås med familj och vänner, lära känna nya människor, utöva mina fritidsintressen (husdjur, trädgård) osv. Dessa tjänster är avgörande för mig och jag är mycket glad att Tartu kan ge mig dem.”

Meelika Siilsalu, medlem i södra Estlands förbund för synskadade

Aktivt äldre

Staden håller för närvarande på att anta en strategi för aktivt äldre för att förbättra den fysiska och mentala hälsan så att äldre personer kan behålla sitt oberoende och vara kvar på arbetsmarknaden längre och även njuta av livet i allmänhet. I strategin ingår vägledning och utbildning som fokuserar på att förebygga fallolyckor bland äldre.

"Följa med i tiden" är ett projekt som lanserades 2013 och som erbjuder workshoppar för äldre om en lång rad ämnen såsom självförsörjning och hälsosamma livsstilar.

I ett projekt 2017 som kallades "Klubben för äldre om smarta enheter" deltog femteklasselever för att lära äldre personer hur man använder smarta telefoner och annan it-teknik.

Tartus utvecklingsstrategi för 2030

I Tartus utvecklingsstrategi för 2030 finns långsiktiga mål för hållbar tillgänglighet med hög kvalitet. Besluten fattas baserat på vad invånarna i Tartu anser ska prioriteras och på utvärderingar av bästa praxis från andra städer både i och utanför Estland.

Förutom fysiska förbättringar av transporter, parkeringsmöjligheter, gång- och cykelbanor och andra inrättningar ingår även informations- och kommunikationsteknik i strategin.

För Tartu handlar det först och främst om att lyssna på invånarnas behov.

© City of Tartu

Tartus Smart Bike Share hjälper dem med mindre fysisk kapacitet att ta sig runt i staden

Chania

Grekland

© Shutterstock

HEDERS- OMNÄMNANDE

för användning av it för att
erbjuda parkeringsmöjligheter
för personer med
funktionsnedsättning

Chania ligger på ön Kreta och har 108 642 invånare.

Den lokala ekonomin är baserad på jordbruk, turism och tjänster, och staden har en historia och kultur som sträcker sig mer än 5 000 år tillbaka i tiden.

Tillgänglighet är en viktig fråga för både invånare och turister.

”Frågan om lika tillgång till tjänster och varor, sysselsättning och offentliga miljöer för både invånare och turister är av avgörande betydelse för Chania”

Undanröja hinder för tillgänglighet

Chania har genomfört ett stort tillgänglighetsprojekt som omfattar ombyggnad av gångbanor i hela staden så att alla gångbanor är minst 1,5 meter breda, fria från hinder och har orienteringshjälp för personer med nedsatt syn.

Alla stadsbyggnadsplaner eller ombyggnadsprojekt för offentliga miljöer i staden måste numera strikt följa reglerna för tillgänglighet.

Innovation för tillgängliga parkeringar

Staden har också infört ett system för smart parkering för personer med funktionsnedsättning.

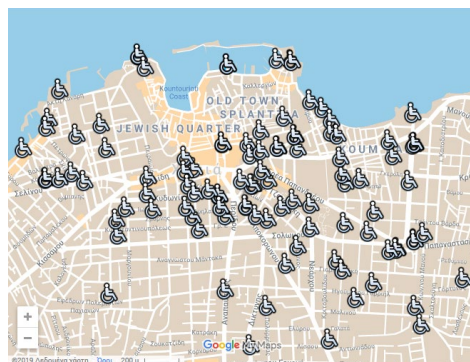
Detta innovativa program, som inledningsvis bedrivs som ett pilotprojekt, är utformat för att hantera stadens drygt 160 reserverade parkeringsplatser.

Det integrerade systemet består av särskilda parkeringsplatser och kort för personer med funktionsnedsättning, med marksensorer vid varje parkeringsplats och en särskild it-plattform för att hantera parkeringsplatserna. Trafikpolisen har tillgång till plattformen i realtid så att de meddelas om eventuell olaglig användning av platserna.

Tillgängliga transporter för boende och besökare

Staden har också inrättat en tjänst för tillgängliga taxiresor tillsammans med den lokala organisationen för personer med funktionsnedsättning. Taxiresorna kan användas av både boende och besökare och bokas via telefon.

En tillgänglighetsanpassad elbuss ska också börja trafikera en linje i stadens centrum.

© City of Chania

 En karta som visar reserverade parkeringsplatser

Tillgänglig turism

Chania driver fem SEATRAC-plattformar som ger personer med funktionsnedsättning fullständig och enkel tillgång till havet från stadens stränder.

Chania tillhandahåller även en interaktiv virtuell stadsrundvandring.

Samarbete med personer med funktionsnedsättning

Kommunen Chania har utvecklat ett nära och effektivt samarbete med stadens organisation för personer med funktionsnedsättning, som är den viktigaste lokala företrädaren för personer med funktionsnedsättning.

Samarbetet har lett till en rad initiativ, bland annat inrättandet av ett kontor för personer med funktionsnedsättning med ansvar för att planera strategier och åtgärder för att främja integrering.

Det har också lett till att personer med funktionsnedsättning deltar i alla samrådsorgan och i utarbetandet av lokala policyer.

© City of Chania

 SEATRAC-plattformar gör att personer med funktionsnedsättning har full tillgång på ett enkelt sätt

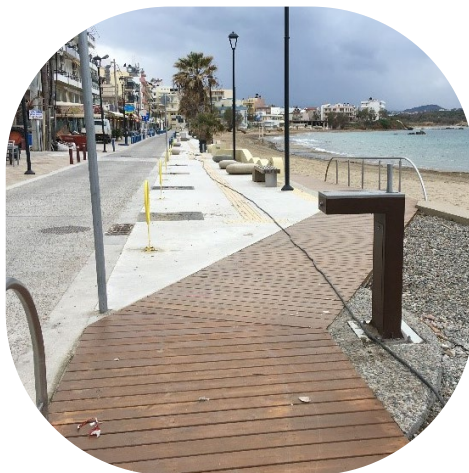
Plan för mobilitet

Det strategiska målet för Chania är att kontinuerligt förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning och äldre i staden. För att nå detta mål krävs ett starkt fokus på ökad medvetenhet om mobilitetsfrågor.

Stadens webbplats och mobilappar har utformats av personer med funktionsnedsättning, och många ärenden kan skötas online.

Alla initiativen ingår i den strategiska planen för mobilitet (SVAK). Planen granskas och utvärderas varje halvår baserat på nya uppgifter och resultat. Utvärderingen ligger sedan till grund för beslut om fortsatta steg för att förbättra tillgängligheten.

Undersökningar riktade till både boende och besökare visar att de är mycket nöjda med tillgängligheten till stadens offentliga platser och turistattraktioner.

© City of Chania

 Tillgänglig strandpromenad vid havet

Delta i Access City-priset 2021!

Elfte upplagan av pristävlingen inleds under våren 2020 (datum bekräftas senare). Ansök genom att fylla i och skicka in onlineformuläret före sista datumet.

Mer information kommer att publiceras på ec.europa.eu/social/accesscityaward

Deltagande i Access City-priset är inte bara en möjlighet att få erkännande för det arbete som din stad har lagt ner på tillgängligheten. Det är också en unik möjlighet att jämföra era framsteg på området och att dela med er av era erfarenheter och lära av andra.

Att studera frågorna i ansökan är ett utmärkt sätt att analysera era tillgänglighetsstrategier och identifiera styrkor och svagheter.

Vinnarna kommer också att tilldelas ett ekonomiskt pris.

© Shutterstock

© Shutterstock

10-årsjubileum för Access City- priset

Exempel på bästa praxis för att göra
EU:s städer mer tillgängliga

#EUACCESSCITY

10-årsjubileum för Access City-priset

Ávila, Spanien

© Shutterstock

I och med Access City-priset 2020 firar vi även pristävlingens 10-årsjubileum. Denna milstolpe är ett lämpligt tillfälle att reflektera över vad som har varit speciellt med de städer som vunnit priset under de gångna åren.

De vinnande städerna varierar i storlek och kommer från olika länder och kulturer. Vissa av dem har särskilda utmaningar i form av historia eller topografi medan andra är mer moderna.

Men det finns två tydliga drag som kännetecknar samtliga vinnare. Det första är ett starkt och uthålligt politiskt engagemang för att uppnå resultat när det gäller tillgängligheten. Det andra är ett kontinuerligt engagemang från staden och organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning och de äldre när det gäller att fastställa prioriteringar och övervaka genomförandet.

Dessa tidigare vinnare visar hur städer genom att hängivet sträva efter att tillämpa dessa grundläggande principer kan uppnå en hållbar tillgänglighet och inkludering för alla invånare.

Access City-prisets nätverksmöten

Access City-prisets nätverksmöten har hållits sedan 2018, och inrättades och lanserades i Lyon (vinnare av Access City-priset 2018). Detta endagsevenemang anordnas av den vinnande staden för att samla tidigare vinnare. I oktober 2019 stod staden Breda värd för ett heldagsevenemang för utbyte av bästa praxis om inkluderande turism, besöksnäring och tillgänglighet till kultur- och fritidsaktiviteter. Arrangemanget besöktes av företrädare från 20 städer och lokala organisationer som utbytte information om sina prisbelönade tillgänglighetsinitiativ. Deltagarna gjorde sedan fyra besök till historiska platser i Breda, med fokus på stadens tillgängliga kollektivtrafik och idrotts- och fritidsaktiviteter.

Lyon, Frankrike

© Shutterstock

Access City-priset: de 10 vinnande städerna

2011 – Ávila, Spanien

2012 – Salzburg, Österrike

2013 – Berlin, Tyskland

2014 – Göteborg, Sverige

2015 – Borås, Sverige

2016 – Milano, Italien

2017 – Chester, Storbritannien

2018 – Lyon, Frankrike

2019 – Breda, Nederländerna

2020 – Warszawa, Polen

**Karta över
prisbelönta
städer:**

En karta över
EU år 2020

2011

Ávila, Spanien

Taktil modell av murarna i Ávila

© City of Ávila

Den första vinnaren av Access City-priset var den medeltida staden Ávila, som imponerade på juryn med sin omfattande strategi för tillgänglighet.

Ávila utarbetade redan 2002 en särskild handlingsplan för tillgänglighet, som blev startpunkten för en omvandling av de gamla delarna av staden för att göra dem tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

För stadsfullmäktige är tillgänglighet en central fråga inom alla verksamhetsområden, såsom stadsplanering, byggnation, kommunikation och transporter. Invånare med funktionsnedsättning har deltagit i alla aspekter av utformningen av en stad för alla, där det finns lika möjligheter till sysselsättning, kultur och fritid.

År 2007 inrättade staden också en särskild avdelning för tillgänglighet med uppdraget att bedöma och analysera tillgängligheten i hela staden, med särskilt fokus på behoven hos företagare.

Ávila har även efter att ha vunnit priset fortsatt att arbeta för att avlägsna hinder och förbättra möjligheterna att bo och leva i staden.

Staden har bland annat satsat på att förbättra möjligheterna till sysselsättning för personer med funktionsnedsättning, minska beroendet av stöd och främja ett självständigt liv.

Förbättringar av den bebyggda miljön, kommunikationer och transporter har också prioriterats, bland annat ytterligare förbättrad tillgänglighet till kollektivtrafik och ekonomiskt stöd för att upprätthålla en flotta med tillgängliga taxibilar.

Staden har också sett över sitt turisterbudande till personer med funktionsnedsättning genom att samla information om program, guidade turer och annat, inklusive information i alternativa format.

Ingången till S:ta Teresas karmelitkloster

© City of Ávila

"Priset till Ávila var bekräftelsen på att vi valt rätt väg för att bli en stad för alla."

Ávilas borgmästare

2012

Salzburg, Österrike

Utvärdering av framgången för Etappenplan

© City of Salzburg

Den österrikiska staden Salzburg var 2012 års vinnare. Den valdes för sitt långvariga engagemang, sin konsekventa strategi och sina utmärkta resultat när det gäller att skapa tillgänglighet i samarbete med personer med funktionsnedsättning.

Initiativen för att förbättra tillgängligheten omfattade vid den tidpunkten taktila orienterings- och vägledningssystem för fotgängare med synnedsättning, tillgänglig kollektivtrafik till subventionerad kostnad, gratis parkering för bilister med funktionsnedsättning och program för att uppmuntra äldre att röra sig i staden.

Efter 2012 har staden fortsatt arbetet med förbättrad tillgänglighet genom en rad projekt, bland annat en målarbok för barn med positiva och inkluderande bilder av barn med funktionsnedsättning.

Ett nytt initiativ är stadens "etapplan" (*Etappenplan*), som infördes 2016. Syftet med planen är att genomföra åtgärder för att uppfylla målen i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. I projektet ingår personer med funktionsnedsättning och externa experter

från bland annat institutet för mänskliga rättigheter vid universitetet i Salzburg.

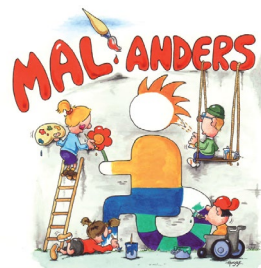
Etapplanen är indelad i sex verksamhetsområden som staden Salzburg ansvarar för:

- utbildning,
- sysselsättning,
- hälsa och sociala frågor,
- stadsplanering och bostäder,
- mobilitet och kollektivtrafik,
- fritid och kultur.

Ett år efter att projektet inleddes gjorde staden en utvärdering av planen genom att samla in synpunkter från personer med funktionsnedsättning för att fastställa kommande steg baserat på de framsteg som gjorts.

"Access City-priset har gjort staden Salzburg ännu medvetnare om frågan om tillgänglighet och hjälper oss att genomföra många ytterligare åtgärder."

Sabine Neusüß, representant för personer med funktionsnedsättning, staden Salzburg

Ein lustiges Ausmal-Buch
Målarboken med positiva bilder av funktionsnedsättning

© City of Salzburg

2013

Berlin, Tyskland

Berlin, Tyskland

© Shutterstock

Staden Berlin utsågs till vinnare 2013 för sina strategiska och inkluderande tillgänglighetspolicyer, som omfattar alla aspekter av stadslivet och har integrerats både i stadens politiska ram och budgetram.

Staden fick också beröm för sitt innovativa sätt att gripa sig an tillgängligheten, såsom **www.mobidat.net**, en webbplats som riktar sig till rörelsehindrade och personer med sensoriska och kognitiva funktionsnedsättningar. Den innehåller en databas med 31 000 poster som ger information om tillgängligheten till en lång rad anläggningar i hela staden.

Stadens mål är att göra Berlin mer mobilt, tryggare och mer miljövänligt.

Berlins mobilitetslag, som trädde i kraft sommaren 2018, är den första i sitt slag i Tyskland. Organisationer för rörelsehindrade, förvaltningsdistrikt, ansvariga departement i delstatsregeringen och företrädare för delstatsförsamlingen deltog alla i utarbetandet.

Berlins mobilitetslag ger alla – unga som gamla, med eller utan funktionsnedsättning – möjlighet till trygg och självständig mobilitet. Kommunikationerna med förörterna och de olika delarna av storstadsregionen Berlin-Brandenburg kommer att förbättras genom buss- och jämvägsförbindelser och cykelvägar. Flera områden som för närvarande är svåra att nå utan bil väntas också bli tillgängliga.

Berlin har satt upp ett mål om tillgänglighet utan hinder. Ett viktigt verktyg för att uppnå detta är rundabordssamtalen om en hinderfri stad. Samtalen leds av transportministern och samlar aktörer från regering, företag och organisationer för personer med funktionsnedsättningar. Syftet är att enas om prioriteringar och initiativ för att öka Berlins tillgänglighet inom en rad områden, bland annat turism, hotell och restauranger, industri, handel och transporter.

Berlins mobilitetslag trädde i kraft sommaren 2018

© City of Berlin

”Access City-priset har inneburit en hel del internationell uppmärksamhet för Berlin, och staden har ett fortsatt intensivt utbyte med andra europeiska städer för att förbättra tillgängligheten.”

Ingmar Streese, chef för staden Berlins trafikförvaltning

Gothenburg, Sverige

© Shutterstock

2014

Gothenburg, Sverige

År 2014 konstaterade juryn att Göteborg hade ett tydligt politiskt mål att göra staden tillgänglig för alla.

Som en del av detta var alla offentliga förvaltningar och bolag tvungna att kartlägga sina offentliga byggnader och lokaler för att mäta tillgängligheten.

Alla offentliga byggnader och miljöer i Göteborgs stad skulle ingå i kartläggningen. Detta omfattade bland annat skolor, bostäder för äldre, museer, bibliotek, idrottsanläggningar och lekplatser.

Kommunfullmäktige åtog sig att genomföra en övergripande och heltäckande uppföljning av tillgängligheten i staden.

Sedan 2014 har Göteborg vidtagit en mängd olika åtgärder. Dessa har omfattat initiativ för att förbättra tillgången till museer och en pop-up-verksamhet där de anställda i staden själva kan uppleva de utmaningar som personer med funktionsnedsättning ställs inför. Staden har också genomfört ett filmprojekt där personer med funktionsnedsättning uppmanades att göra inspelningar där de berättar på vilka områden de tycker det behövs förbättringar.

I Global Destinations Sustainability Index har Göteborg rankats som världens mest hållbara resmål. Tillgängligheten är en viktig del av detta index.

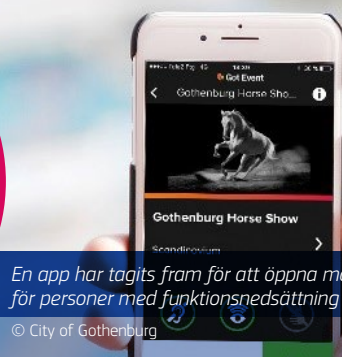
Man har även tagit fram en app som ger personer med funktionsnedsättning möjlighet att delta i kulturevenemang på stadens arenor.

Via appen, som lanserades 2017, kan användare ta del av direktsänd video med teckenspråkstolkning från olika evenemang.

Appen har en inbyggd hörslinga för ljudförstärkning, och ger också information om hur man kan ta sig till arenan, få hjälp på plats och få tillgång till toaletter, restauranger och andra inrättningar.

”För Göteborg var priset en bekräftelse på att vi var på rätt väg.”

Maria Bernström Printz, utvecklingsledare för tillgänglighet, Göteborgs stad

En app har tagits fram för att öppna möjligheter för personer med funktionsnedsättning

© City of Gothenburg

2015

Borås, Sverige

Borås, Sverige

© Shutterstock

Borås imponerade på juryn 2015 med sitt tydliga, mångåriga politiska engagemang för "ett Borås som är tillgängligt för alla". Staden tillämpade tillgänglighetsstandarder som sträcker sig längre än vad lagen kräver och gav stöd för att göra privatbostäder tillgängliga så att personer med funktionsnedsättning fick lika möjligheter till ett självständigt liv.

Staden är fast besluten att göra stadsmiljön tillgänglig för alla, oavsett funktionsnedsättning eller ålder. Den har sammanställt en tillgänglighetsdatabas som finns tillgänglig i en lättläst version och i en text till tal-version. Stadens webbplats och nyhetsblad är också anslutna till en telefontjänst för dem som behöver stöd.

Stadens förtjänstfulla arbete på olika områden har fortsatt sedan den fick priset. Man har bland annat breddat trottoarer, förbättrat tillgängligheten i parker och sett till att fler naturområden är tillgängliga.

Staden arbetar för att göra webbplatsen mer tillgänglig via alternativa format.

Stadens bibliotek har också utökat utbudet av lättlästa böcker och infört tysta rum.

Stadens tjänstemän har fått utbildning, bland annat om FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och om alternativa kommunikationssätt samt vägledning om hur man kan interagera med personer med funktionsnedsättning.

Ett annat viktigt initiativ har varit att ge personer med intellektuella funktionsnedsättningar utbildning om deras rättigheter.

Utbyggnad av taktill beläggning i centrala Borås

© City of Borås

"Erkännandet har definitivt ökat synligheten för det stora arbete som staden har lagt ner. Det viktigaste är att det har motiverat oss att fortsätta i rätt riktning och uppmuntrat andra att arbeta för att förbättra tillgängligheten på olika områden."

Herawati Nowak och Lena Mellblad,
tillgänglighetskonsulenter, Borås stad

2016

Milano, Italien

Invigning av den inkluderande tillgängliga parken Villa Finzi

© City of Milan

Milano uppmärksammades 2016 för sitt tydliga åtagande och sin omfattande strategi för att förbättra tillgängligheten.

År 2011 antog Milano principerna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Samtidigt beslutade man sig för att utveckla en ny kultur av tillgänglighet och utarbeta en strategisk och integrerad plan för att skapa en stad för alla.

Sedan dess har staden prioriterat och avsatt medel för specifika förbättringar av tillgängligheten i det rullande treårsprogrammet för det offentliga byggandet.

Staden har tagit många initiativ sedan den vann priset 2016. Ett initiativ är att man har inrättat en expertgrupp i universell utformning som är inriktad på att göra stadens idrottsanläggningar tillgängliga för alla. Detta har lett till omfattande renoveringar och uppgraderingar. Till exempel är nu alla stadens simbassänger utrustade med lyftanordningar.

I den strategiska planen (PEBA) åtar sig staden att uppnå fullständig tillgänglighet på lång sikt. Enligt

planen ska principerna om universell utformning tillämpas av alla som är involverade i utformningen och utvecklingen av stadsmiljön.

Staden har också rationaliserat sin planering när det gäller krav på tillgänglighet för att göra dem effektivare.

Andra aktuella initiativ omfattar tillgängliga parker och lekutrustning, sysselsättning för personer med funktionsnedsättning, ett pilotprojekt för att förbättra företagens tillgänglighet, tillgängligare kollektivtrafik och främjande av tillgängliga hotellrum.

"Priset har definitivt varit ett erkännande för det arbete som staden har bedrivit enligt principen om integrering, men det var framför allt en drivkraft att fortsätta på den inslagna vägen och att göra mer och på ett bättre sätt."

Staden Milano

Tillgänglig lekplatsutrustning, Indro Montanelli Park

© City of Milan

2017

Chester, Storbritannien

Den nya busstationen

© City of Chester

Chester vann priset 2017. Juryn imponerades av stadens beslutsamhet att göra historien tillgänglig för alla. Chester hade fokuserat på att besökare med funktionsnedsättning skulle kunna få tillgång till så mycket som möjligt av stadens utmanande medeltida infrastruktur.

Chester har också inrättat "Changing Places"-toaletter för personer med svåra och komplexa funktionsnedsättningar som annars kanske inte skulle kunna tillbringa en heldag i stadens centrum.

Utöver den fullt tillgängliga bussparken finns krav på att alla stadens taxibilar ska vara rullstolsanpassade och utrustade med bland annat hörslingor.

Efter att Chester vann priset har staden fortsatt att förbättra tillgängligheten. Ett exempel är ett nytt resecentrum för bussar. Det planerades i samråd med paraplyorganisationen Corporate Disability Access Forum, som lämnade bidrag från 15 lokala och regionala organisationer för personer med funktionsnedsättning.

Resecentrumet har också tagit fram en tillgänglighetsguide så att personer

med funktionsnedsättning, vårdare och familjemedlemmar kan fatta välgrundade beslut och planera sitt besök.

Storyhouse, som öppnades i maj 2017, är ett bibliotek, en teater, en bio och en social träffpunkt. Det erbjuder över 2 000 aktiviteter varje år för lokala marginaliserade grupper, bland annat autismanpassade sammankomster och utbildningar för isolerade grupper och äldre.

Alla föreställningar på Storyhouse är tillgänglighetsanpassade. Många anställda har genomgått organisationen Dementia Friends utbildning och mentorsprogram.

Förbättringar har också gjorts för att underlätta för rullstolsanvändare och användare av ledarhundar eller teknikkäppar.

Förbättrade gångvägar

© City of Chester

"Vinsten av priset 2017 inspirerade oss att göra ännu mer för att förbättra livet för personer med funktionsnedsättning och äldre personer. Vi är stolta över att tillgänglighet och inkludering är centrala i stadsfullmäktiges prioriteringar."

Cllr Val Armstrong, kommunfullmäktigeledamot för Cheshire West and Chester

Lyon, Frankrike

© Shutterstock

2018

Lyon, Frankrike

2018 års vinnare, den franska staden Lyon, har valt att hantera tillgänglighet som en övergripande fråga och att göra stora investeringar i skapandet av en hinderfri och inkluderande miljö.

Lyon genomför ett program med fokus på fysisk tillgänglighet och tillgång till stadslivet som inleddes 2016 och kommer att pågå fram till 2024.

Satsningen på att förbättra tillgängligheten har samordnats av en särskild ansvarig ledamot av kommunfullmäktige. Den särskilt ansvarige rapporterar till stadens generalsekretariat och samordnar initiativ som rör 14 olika förvaltningar inom bland annat områdena kultur, utbildning, idrott, stöd till barn och offentliga miljöer.

Prioriteringarna godkändes av ett rådgivande organ bestående av politiker och tjänstemän från staden samt 62 lokala organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning och äldre.

Tjänsten Optiguide ger information om hur man kan ta sig från dörr till dörr och

individuellt vägledning så att personer med funktionsnedsättning kan resa själva med allmänna transportmedel.

I slutet av 2017 publicerade Lyon en tillgänglighetsguide för stadens stadsbyggnadskontor.

År 2019 publicerade staden också en "Vägledning för tillgänglig kultur" för allmänheten. Vägledningen har utarbetats i samråd med organisationer för personer med funktionsnedsättning i stadens tillgänglighetskommitté och med de 28 kulturorganisationer som deltar i stadens samarbetsgrupp för kultur.

Staden planerar att göra nästan 700 byggnader och offentliga platser tillgängliga före 2024.

"Att vinna priset innebär både en stor ära och ett stort ansvar för staden Lyon att fortsätta göra sig förtjänt av denna fina utmärkelse, som var ett erkännande av allt arbete vi lagt ner på fysisk tillgänglighet och tillgänglighet till allt liv i staden."

Thérèse Rabatel, ansvarig för jämställdhet mellan kvinnor och män och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning

Guide till tillgänglig kultur

© City of Lyon

La ville comme on l'aime, inclusive

2019

Breda, Nederländerna

Studenter presenterar idéer för bättre transport av idrottare med funktionsnedsättning vid ett möte om stadens utmaningar

© City of Breda

Juryn uppskattade särskilt Bredas övergripande strategi för att undanröja hinder för tillgänglighet. Staden har en fyraårsplan (2018–2021) för att skapa en miljö där tillgänglighet är normen.

Plattformen "Breda för alla" har samlat representanter för staden, turistnäringen och utbildningssektorn samt organisationer för personer med funktionsnedsättning. Ett av målen för "Breda för alla" var att staden skulle bli nummer ett när det gäller tillgänglig turism.

Breda tillämpar principerna i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och är fast besluten att göra Breda till den bästa "FN-säkrade" staden.

Breda har redan gjort stora framsteg sedan man vann priset. Nya planer som utarbetats i samråd med experter och organisationer för personer med funktionsnedsättning antogs av kommunstyrelsen (*College van burgemeester en wethouders*) i juni 2019.

Under de närmaste åren kommer staden att satsa på att förbättra tillgängligheten till fritidsaktiviteter. Detta inbegriper kaféer,

restauranger, shoppinganläggningar samt idrotts- och kulturevenemang. Kurser anordnas också för personal inom besöksnäring och detaljhandel.

Hittills har stadens tillgänglighetsstrategi främst varit inriktad på personer med fysiska funktionsnedsättningar, men från och med 2019 omfattar den även personer med intellektuella eller dolda funktionsnedsättningar, till exempel autism. Man har också lagt större tonvikt på information som är tillgänglig för personer med begränsade läs- och skrivkunskaper.

Från och med 2019 har Breda åtagit sig att fokusera på tillgänglighet och delaktighet i varje ny kommunal plan, med stöd från sakkunniga rådgivare som kallas "särskilda tjänstemän för en tillgänglig stad".

18 Organisationer i Breda undertecknar det "Lokala tillgänglighetsavtalet", som är ett åtagande att göra staden verkligt tillgänglig och inkluderande

© City of Breda

"Vi är stolta över priset. Samtidigt inser vi att det är upp till oss att omvandla den tillfälliga uppmärksamhet som priset skapat till nya hållbara initiativ."

Miriam Haag, vice borgmästare i Breda

2020

Warszawa, Polen

Warszawa, Polen

© Shutterstock

Jury valde Warszawa till vinnare 2020 på grund av de mycket stora framsteg som gjorts under de senaste tio åren och det starka engagemanget från hela staden för att underlätta vardagen för invånare med funktionsnedsättning.

Med utgångspunkt i principerna om universell utformning har Warszawa antagit en handlingsplan med inriktning på information, sysselsättning, utbildning, samhälle och infrastruktur.

Den befullmäktigade med ansvar för tillgänglighet har en nyckelroll när det gäller att se till att tillgängligheten förbättras på ett hållbart sätt i hela staden.

Warszawa medger att det finns mycket kvar att göra och har utarbetat planer för fortsatt budgetstöd till tillgänglighet under de kommande åren.

Tidigare åtgärder som vidtagits för att förbättra tillgängligheten övervakas och utvärderas regelbundet. Utvärderingarna ligger till grund för planeringen av kommande steg, och tydliga indikatorer har fastställts för bedömning av nya initiativ.

Tydliga och omfattande tillgänglighetsnormer bidrar till att se till att alla byggprojekt i staden utformas och utförs med hög kvalitet så att en godtagbar tillgänglighet uppnås.

I framtiden kommer den nya strategin för Warszawa 2030 att ha en varaktig påverkan på stadens fysiska såväl som sociala utveckling. Prioriteringarna omfattar tillgång till både grundläggande och förebyggande hälsovård, bättre socialt stöd och offentliga tjänster, bland annat genom e-sjukvård och e-tillgänglighet (it-system) för personer med funktionsnedsättning.

Ett särskilt mål är att undanröja återstående arkitektoniska hinder. Initiativen för att uppnå detta omfattar installation av hissar på historiska platser, till exempel längs gatan Łazienkowska, och ombyggnad av offentliga platser.

"Warszawa har arbetat i flera år för att vinna Access City-priset. Vi har alla lärt oss hur en modern storstad bör fungera så att alla invånare kan trivas med sitt liv och arbete. Att utesluta någon ligger inte i vår stads natur."

Rafał Trzaskowski, borgmästare i Warszawa

Floden Vistula i Warszawa

© Shutterstock

Delta i Access City-priset 2021

Access City-priset uppmärksammar städer som har arbetat för att bli mer tillgängliga för sina invånare.

Det är ett EU-initiativ som stöder lika tillgång till städer för personer med funktionsnedsättning och gör det möjligt för lokala myndigheter att främja och dela med sig av sin bästa praxis.

Från och med 2020 och med anledning av Access City-prisets 10-årsjubileum har kommissionen kompletterat priset med en ekonomisk belöning till första-, andra- och tredjepristagarna:

- Första pris: 150 000 euro
- Andra pris: 120 000 euro
- Tredje pris: 80 000 euro

Vill du att din stad ska bli en av nästa års vinnare? Vill du dela med dig av dina erfarenheter och insatser med andra städer?

Vem kan söka?

Den sökande måste vara en offentlig myndighet i en stad med över 50 000 invånare i en av EU:s medlemsstater. I medlemsstater med färre än två sådana städer kan stadsområden som består av två eller flera orter också delta om deras sammanlagda befolkning överstiger 50 000 invånare.

Eftersom Access City-priset inte kan vinnas av samma stad två år i rad inbjuds inte den vinnande staden 2020 att delta igen år 2021. Alla andra städer, däribland andra- och tredjeprisvinnarna och de med hedersomnämmanden, uppmuntras att delta igen.

Som hjälp för att förbereda sig att delta i tävlingen kommer vägledningen och reglerna för deltagande att publiceras på alla officiella EU-språk på webbplatsen för Access City-priset 2021 när ansökningsperioden startar.

ec.europa.eu/social/accesscityaward2021

Urvalsprocess

Juryerna kommer att överväga de åtgärder som vidtagits och som planeras inom följande områden:

- den bebyggda miljön och det offentliga rummet,
- transporter och tillhörande infrastruktur,
- information och kommunikation, inklusive ny teknik (IKT),
- offentliga lokaler och tjänster.

Juryerna utvärderar ansökningarna med hänsyn till följande sex kriterier:

- omfattningen av åtgärderna,
- ansvar, graden av engagemang,
- påverkan,
- resultatens kvalitet och hållbarhet,
- medverkan av personer med funktionsnedsättning och berörda parter,
- social innovation.

Urvalsprocessen är uppdelad i två faser: förval på nationell nivå och slutligt urval på europeisk nivå. De **nationella juryerna** i varje land väljer högst tre städer bland de nationella sökande med hjälp av de bedömningskriterier som tillhandahålls av Europeiska kommissionen.

Dessa nationella kandidater går vidare till den andra fasen av tävlingen och bedöms av den **europeiska juryn**. Vinnaren av Access City-priset 2021 tillkännages i **slutet av november 2020**. Ceremonin äger rum under den årliga konferensen med anledning av Europadagen för personer med funktionsnedsättning i Bryssel.

Access City-prisets sekretariat

Access City-prisets sekretariat kan hjälpa till med förberedelserna för din ansökan. Om du behöver ytterligare information kontaktar du:

secretariat@accesscityaward.eu

Kontakta EU

Besök

Det finns hundratals Europa direkt-kontor i hela EU. Hitta ditt närmaste kontor på europa.eu/european-union/contact_sv

Ring eller mejla

Europa direkt svarar på dina frågor om EU. Kontakta tjänsten på något av följande sätt:

- Ring det avgiftsfria telefonnumret 00 800 6 7 8 9 10 11 (en del operatörer kan ta betalt för samtalet).
- Ring telefonnumret +32 22999696.
- Mejla via webbplatsen europa.eu/european-union/contact_sv

Information om EU

På nätet

På Europa-portalen finns det information om EU på alla officiella EU-språk: europa.eu/european-union/index_sv

EU-publikationer

Du kan ladda ner eller beställa EU-publikationer på publications.europa.eu/sv/publications. Om du behöver flera kopior av en gratispublikation kan du kontakta Europa direkt eller ditt lokala informationskontor (se europa.eu/european-union/contact_sv).

EU-lagstiftning och andra rättsliga handlingar

Rättsliga handlingar från EU, inklusive all EU-lagstiftning sedan 1952, finns på alla officiella EU-språk på EUR-Lex: eur-lex.europa.eu

Öppna data från EU

På EU:s portal för öppna data (data.europa.eu/euodp/sv) hittar du dataserier från EU. Dataserierna får laddas ned och användas fritt för kommersiella och andra ändamål.

Det årliga Access City-priset uppmärksammar europeiska städer för sina insatser att bli mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar och äldre personer. Den här broschyren hyllar de resultat som uppnåtts av 2020 års vinnare, tvåor och särskilda omnämmanden – Warszawa (Polen), Castello de la Plana (Spanien), Skellefteå (Sverige), Evreux (Frankrike), Tartu (Estland) och Chania (Grekland). Utmärkelsen lyfter fram de konkreta åtgärder som varje stad har vidtagit för att förbättra tillgängligheten i sina städer. Åtgärderna omfattar tillgängliga offentliga utrymmen och kulturinrättningar, tillgänglighetsförbättringar i kollektivtrafiken, förbättrade tjänster för personer med dold funktionsnedsättning och ett smart parkeringsstyrningssystem.

Du kan hämta eller prenumerera på våra publikationer gratis på
ec.europa.eu/social/publications

Vill du få regelbundna uppdateringar från GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering kan du registrera dig för det kostnadsfria e-nyhetsbrevet från Ett socialt Europa på
ec.europa.eu/social/e-newsletter

Social Europe

EU_Social

Europeiska unionens
publikationsbyrå